

Základní škola a mateřská škola Krajková, příspěvková organizace

Komenského 22, 357 08 Krajková

IČO: 69983534, IZO školní družiny: 115800301

e-mail: reditel@skola-krajcova.cz, telefon školní družina: 731 118 353

Školní vzdělávací program

školní družiny

Zpracovala: Markéta Hanáková

Platnost od 1. 9. 2022

Ruší se předchozí verze platná k 31. 8. 2022

Mgr. Radomíra Nováčková

ředitelka školy

OBSAH

Charakteristika ŠD	3
Cíle a formy výchovy a vzdělávání	3
Podmínky přijímání žáků do ŠD a režim ŠD	3
Kompetence	4
Materiální, personální, ekonomické podmínky	6
Zabezpečení péče o žáky s SVP	6
BOZ	6
Plán práce ŠD	7

Charakteristika školní družiny

Školní družina byla při základní škole zřízena 1. dubna 1959.

Školní družinu navštěvují převážně účastníci z 1. stupně ZŠ, ale vzhledem k tomu, že ZŠ a MŠ Krajková, příspěvková organizace je spádovou školou s velkým procentem dojíždějících žáků, jsou do školní družiny zapsány i účastníci z 2. stupně.

O zařazení do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Žáci z 2. stupně jsou přijati, je – li volná kapacita.

ŠD tvoří 2 oddělení, každé má kapacitu 30 účastníků.

Činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek dětí po vyučování a zároveň přispět k cílenému ovlivňování jejich volného času.

Podmínky přijímání žáků do školní družiny a režim školní družiny

Žáci jsou přijímáni k pravidelné docházce do ŠD na základě vyplněné písemné přihlášky podepsané zákonným zástupcem a po uhrazení finančního příspěvku stanoveného zřizovatelem školy. Zřizovatel školy stanoví výši úplaty nejpozději 30. června předchozího školního roku. Všechny náležitosti týkající se přijetí k pravidelné docházce do ŠD a k provozu ŠD jsou součástí vnitřního řádu ŠD a jsou uvedeny i na webu školy. Kapacita ŠD je **60 žáků**.

O zařazení žáka do ŠD, případně o jeho vyloučení pro opakované porušování řádu ŠD, rozhoduje ředitelka školy. Informaci obdrží zákonný zástupce elektronicky, včetně postupu pro odvolání proti rozhodnutí.

ŠD zahajuje svou činnost před zahájením výuky **od 6.00 do 7.40**. Po ukončení výuky funguje ŠD **od 11.40 do 16.00**.

Ve ŠD jsou 2 oddělení, přednostně pro žáky 1. až 3. třídy, dále pro 4. a 5. třídu a pokud je kapacita, tak mohou družinu navštěvovat i dojíždějící žáci z druhého stupně.

Žáci odcházejí ze ŠD po vyzvednutí zákonným zástupcem nebo osobou k tomu oprávněnou zákonným zástupcem, nebo sami podle přihlášky. Jakákoliv změna v příchozech a odchodech žáků ŠD musí být předem písemně oznámena zákonným zástupcem.

Cíle výchovy a vzdělávání ve školní družině

- Kompenzovat u účastníků jednostrannou zátěž během školního vyučování.
- Osvojení si takových názorů, schopností a dovedností, které umožní účastníkům dobře zvládnout současný i budoucí život.
- Správně motivovat účastníky, nabídkou zájmové činnosti a rozvojem praktické dovednosti, v různých činnostech je naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku.
- Vést účastníky ke schopnosti podřízovat se (dle potřeby) a chápat při tom vzájemné vztahy nadřízenosti a podřízenosti v kolektivu.
- Rozvíjet u účastníků kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých.
- Využívat poznatky, které účastníci získali ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti.
- Využívat preventivního programu školy formou sociálních a komunikačních her (správné řešení konfliktních situací).

- Osvojovat si základy slušného chování při stolování
- Pěstovat základní pohybové dovednosti účastníků a jejich schopnosti odpočinku, rekreace a zájmové činnosti.
- Pozorovat přírodu, vést účastníky k její ochraně, vysvětlovat neznámé a nepochopené pojmy.
- Vést účastníky k otevřené komunikaci a kultivovanému vyjadřování, vystupování na veřejnosti a vyjádření svého názoru

Formy vzdělávání

Pravidelná činnost:

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity a činnosti

- Odpočinkové činnosti jsou klidové činnosti po obědě, např. poslechové činnosti a individuální hry.
- Zájmové činnosti představují výtvarnou, pracovní, hudební, dramatickou, rekreační a sportovní činnost, která je organizovaná nebo spontánní, která zahrnuje každodenní individuální činnosti účastníků v družině.
- Příprava na vyučování zahrnuje především didaktické hry, vypracování domácích úkolů (po dohodě s rodiči) a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali ve školním vyučování
- Příležitostné činnosti jsou tematické aktivity, které neprobíhají pravidelně, jako např. karnevaly, sportovní soutěže, divadelní představení aj.

Kompetence

Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

- kladně děti motivujeme k učení
- využíváme efektivní způsoby učení, organizujeme vlastní učení
- poznáváme smysl a cíl učení, pozitivní vztah k učení
- umíme posoudit vlastní pokrok, určit překážky a problémy
- kriticky hodnotíme výsledky učení, diskutujeme o nich
- využíváme tvořivé činnosti (pozorování, experimentování, posuzování, vytváření vlastního názoru)
- kombinujeme různé poznatky a hledáme souvislosti
- uplatňujeme zkušenosti a poznatky v praktických situacích

2. Kompetence k řešení problému:

- vnímáme problémové situace, rozpoznáváme problém, přemýšlíme o příčinách
- vyhledáváme informace vhodné k řešení problému, využíváme získaných dovedností k objevování řešení
- samostatně řešíme problémy, volíme vhodné způsoby, využíváme logické postupy
- ověřujeme prakticky správnost řešení, osvědčené postupy praktikujeme při obdobných problémových situacích

- učíme se obhajovat svá řešení, učíme pocitu zodpovědnosti, hodnocení svých výsledků

3. Kompetence komunikativní:

- ovládáme řeč i mimoslovní komunikaci
- vhodně vyjadřujeme své myšlenky a názory
- komunikujeme bez ostychu s vrstevníky i dospělými, komunikace na veřejnosti
- ovládáme kultivovaný projev ústní i písemný
- učíme se naslouchat druhým, tolerance při diskuzích
- učíme se vyjádřit svůj názor
- využíváme informační a komunikační prostředky (tisk, internet, encyklopedie...)

4. Kompetence sociální a personální:

- spolupracujeme ve skupině, pomáháme si, podělíme se o práci
- učíme se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit i přijímat kritiku
- učíme se ve skupině prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektujeme dohodnutá pravidla
- pěstujeme v sobě toleranci k odlišnostem mezi lidmi, solidaritu
- učíme se asertivnímu chování

5. Kompetence občanské:

- uvědomujeme si svá práva a povinnosti i práva a povinnosti druhých
- vnímáme nespravedlnost, agresivitu a šikanu – chováme se zodpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí
- respektujeme a chráníme naše tradice, kulturní i historické dědictví
- projevujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům
- podílíme se na rozvoji kvalitního životního prostředí

6. Kompetence k trávení volného času:

- rozvíjíme schopnost aktivního využívání volného času
- vytváříme si návyky pro udržení zdravého životního stylu
- rozvíjíme své zájmy a záliby i nadání
- učíme se seberealizaci, zvyšujeme zdravé sebevědomí
- učíme se vhodně relaxovat – hledáme vhodné způsoby, metody a strategie, plánujeme, organizujeme a řídíme vlastní volný čas
- vybíráme přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu podle osobních dispozic

7. Kompetence digitální:

- podporujeme děti v základním ovládní digitálních zařízení a jednoduchých aplikací a v jejich smysluplném využívání při hře a tvořivých činnostech.
- rozvíjíme schopnost vytvářet jednoduchý digitální obsah (např. obrázky, zvukové nahrávky či krátká videa) jako prostředek vlastního vyjádření

- směřujeme k rozvoji logického uvažování, plánování postupů a řešení problémů prostřednictvím her a činností s digitálními i nedigitálními prvky
- učíme děti dodržovat základní pravidla bezpečného a ohleduplného chování při používání digitálních technologií a chránit své soukromí
- vytváříme příležitosti ke spolupráci, vzájemné komunikaci a sdílení výsledků společné práce s využitím digitálních nástrojů.

Materiální podmínky

Školní družina je umístěna v podkroví školní budovy, má k dispozici vlastní sociální zařízení a dvě klubovny s herními kouty s kobercem.

Místnosti jsou vybaveny novým nábytkem, dále jsou vybaveny stolními hrami, stavebnicemi, výtvarnými potřebami, sportovním náčiním a příruční knihovnou.

V odpoledních hodinách je za příznivého počasí preferován pobyt venku. K tomuto účelu slouží školní hřiště.

K dispozici máme také tělocvičnu nebo cvičnou školní kuchyň.

Pedagogičtí pracovníci sledují a následně doporučují vedení školy další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek školní družiny.

Personální podmínky

Provoz školní družiny je zajišťován pedagogickými pracovníky s příslušnou odbornou kvalifikací.

Ekonomické podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno za úplatu. Bližší podmínky pro úhradu úplaty jsou stanoveny ve směrnici o úplatě za vzdělávání a služby ve školní družině.

Podmínky pro činnost účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit věnována zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných dětí nabízí školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Pedagogičtí pracovníci školní družiny úzce spolupracují s třídními učiteli, rodiči a s výchovnou poradkyní.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví ve školní družině

Účastníci jsou vedeni ke zdravému životnímu stylu, učí se zásady ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, násilí.

Účastníci přihlášení do ŠD jsou poučeni o bezpečnosti na začátku docházky do ŠD

V prostorách družiny i školy dbáme všichni na bezpečnost a slušné chování.

Účastníci jsou poučeni o bezpečnosti vždy při pobytu venku, v tělocvičně, ve cvičné kuchyňce, při práci s nůžkami nebo celkově rizikovými pomůckami.

Pro školní družinu je vydán vnitřní řád školní družiny.

Plán práce ŠD

Podzim

Odpočinkové činnosti – volné rozhovory s dětmi o nových zážitcích, poslech čtených pohádek, četba na pokračování, smyslové hry, kreslení, hry se zpěvem, stolní společenské hry, práce s dětskými časopisy.

Zájmové činnosti - vycházky po okolí ZŠ chování na přechodu, vycházky s námětovými hrami ve volné přírodě, pohybové hry se zpěvem, pohybové hry s pravidly, orientace v okolí školy, sportovní vyžití, pozorování přírody.

- pracovní - stavění stavebnic – silnice, domy, město, střihání z předkreslených tvarů, kreslení a malování podzimu, výroba a malování draka, práce s přírodním materiálem, šití a přišívání (vyšívání), výroba tiskátek.

- přírodovědná - při pobytu venku pozorování zvířat a odlet ptáků, sběr přírodnin a pozorování stromů, pozorování změn v přírodě, rozdíly mezi stromy jehličnatými a listnatými, pozorování tvaru a barevnosti listů, pozorování práce na polích, barevnost podzimní krajiny.

-estetické - malování a kreslení zážitků z prázdnin, z četby, z vycházek, hry s barvami – zapouštění barev, dokreslování, malování listů, obtisky přírodnin, rozlišování teplých a studených barev, ilustrace k pohádkám.

-sportovní - závodivé hry, hry s míčem – házení, chytání, se švihadly – přeskoky, vycházky do přírody, turistika, překážková dráha, kolektivní hry – vybíjená.

Příprava na vyučování – didaktické hry – velikost, tvar, labyrinty, dokreslování počtu, hry s písmenky, hádanky, úklid pomůcek a svého místa při odchodu, péče o školní potřeby,

Zima

Odpočinkové činnosti – četba se zimní a vánoční tematikou, paměťová cvičení – říkadla a písničky se zimní a vánoční tematikou, rozhovory s dětmi o jejich zážitcích a přáních, práce s dětskými časopisy, rozhovory s dětmi o zážitcích z vánočních prázdnin, stolní a společenské hry s pravidly, poslech pohádek, vyprávění pohádek – domýšlení konce, rozhovor s dětmi o vhodné literatuře, dramatizace.

Zájmové činnosti - vycházky do přírody dle počasí a sněhu – koulování, klouzání, stavění staveb ze sněhu, hry a cvičení ve třídě, hry dle výběru dětí.

- pracovní - příprava vánoční výzdoby, výroba drobných dárků, vánočních přání a ozdob, sestavování prostorových staveb ze stavebnic, modelování, práce s papírem, péče o pomůcky a hračky v ŠD, svými výrobky se podílet na výzdobě ŠD, výroba vánočních dárků.

- přírodovědné - vycházky do okolí s pozorováním změn, čtení stop ve sněhu, pozorování počasí – změny, vyprávění o domácích zvířatech, jak pečují o své vlastní zvířátko, hádanky o zvířatech, vyprávění o volně žijících zvířatech, sledování stop ve sněhu, druhy ptáků u krmítek.

- estetické - malování, kreslení zimní přírody, vyjádřit kresbou – můj dárek, mé přání, výroba netradičních ozdob a novoročních přání, stavění ze sněhu, sledování ilustrací k pohádkách, dramatizace jednoduchého příběhu, malování, modelování, chování v kulturním zařízení, vhodnost oblečení na různé akce, kreslení a malování na téma zima.

- sportovní - vyprávění a rozhovory o zimních sportech, hry na sněhu, závodivé hry, význam sportu pro zdraví člověka, sportovní soutěže s různým náčiním (obruč, švihadlo), hry s napodobováním zvířat, překonávání přírodních překážek, vést děti ke zdravému životnímu stylu, smysl pro fair play při hrách a sportu, turistické vycházky.

Příprava na vyučování – paměťová cvičení, smyslové hry, hádanky a doplňovačky, vést děti k souvislému vyjadřování, rozšiřování slovní zásoby, části lidského těla, péče o vlastní zdraví, hry s čísly, číselná řada, pořádek v osobních věcech, didaktické hry k procvičení vyjmenovaných slov, hry s písmeny, kvízy, křížovky.

Jaro

Odpočinkové činnosti – hádanky a hlavolamy, stolní a společenské hry, četba a vyprávění příběhů s dětským hrdinou, hry se zpěvem s jarní tematikou, porovnávání pohádek (klasická, veršovaná, zpívaná), vymýšlení pohádek, smyslové hry, individuální rozhovory s dětmi, hledání rýmu ke slovům, poslech pohádek a příběhů, stolní a společenské hry s pravidly, četba a poslech (porovnávání mluveného a čteného slova), vyprávění vlastních pohádek, vyprávění pohádek na pokračování, domýšlení konce příběhu.

Zájmové činnosti- vycházky zaměřené na pozorování změn v přírodě, hry v přírodě (běh, skok, lezení, házení), vycházky zaměřené na provoz aut, dodržování dopravních předpisů, sledování dopravních značek v okolí školy, hry v přírodě, pohybové hry, závodivé a sportovní hry, vycházky zaměřené na pozorování změn v přírodě.

- pracovní – rozhovory o práci na zahradě, péče o hry a stavebnice v ŠD, modelování podle předlohy, skládanky z papíru, výroba pexesa, zdobení velikonočních vajec, drobné opravy hraček.

-přírodovědné – pozorování změn v přírodě, přispívat k ochraně přírody, určovat, co do přírody nepatří, pozorování práce lidí na zahradách a na polích, pozorování prvních květů (barva, název), pozorování stromů a keřů (květy, pupeny), naše chování v přírodě, její ochrana, nebezpečí hrozící v přírodě, malování na téma louka, určování světových stran, rozlišování stromů, pozorování domácích zvířat a jejich mláďat.

-estetické – otiskování barevných skvrn s dokreslováním, textilní koláže, kreslení tuží a špejlí (naše rodina, výlet), obkreslování a otiskování přírodnin, příprava dramatizace, kreslení a malování na téma jarní příroda, ilustrace k pohádkám, pozorování barev v přírodě.

-sportovní – závodivé hry s míčem, slalomový běh, delší turistické vycházky do přírody, chůze v rytmu, cvičení zaměřená na správné držení těla, kolektivní hry na hřišti, vycházky se zdoláváním nerovného terénu, závody v různých disciplínách, závodivé hry v hodu a skoku.

- dopravní – přecházení vozovky a křižovatky, dopravní soutěže v poznávání dopravních značek.

Příprava na vyučování – námětové hry (na obchod), rozšiřování slovní zásoby (homonyma – slova stejně znějící, významu odlišného), vyhledávání opaku ke slovům, vymýšlení hádanek a didaktické hry, skládání slov ze slabik a písmen, obrázkové čtení, hlasité čtení, hry se slovy, doplňovačky, hádanky, kvíz (co všechno už umíme), didaktické hry (hra na nejlepšího počtáře), práce s časopisem, vyhledávání informací v encyklopedii.